

2022-11-29

Dnr: 22MB1633

Ledningsnät
Utredning och utveckling
Iréne Lundberg

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Lägesredovisning för arbetet med åtgärder från lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta
att godkänna lägesredovisningen

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Sonny Sundelin
Avdelningschef
Ledningsnät

Sammanfattning

I de hittills framtagna lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus är Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) ansvarigt för ett drygt 80-tal åtgärder för rening av samlat dagvatten. Dessutom finns ytterligare ett 30-tal åtgärder som kan komma att utföras enligt avtal med Trafikkontoret i Stockholms stad.

Förutom de platsspecifika åtgärderna tillkommer bland annat ansvar för åtgärder i ledningsnätet, att bistå staden med fällningar av bottensediment i vissa sjöar och havsvikar och att se till att åtgärdsnivån för dagvatten följs vid ny- och ombyggnation.

I en lägesredovisning till styrelsen år 2020 (bilaga 1) fastställdes att fem anläggningar för rening av samlat dagvatten per år ska färdigställas från och med år 2024. En totalkostnad uppskattades också för arbetet.

Tidigare presenterad åtgärdstakten bedöms kunna hållas. Hittills har avslutade projekt inte blivit dyrare än vad som uppskattats i lägesredovisningen, men det finns indikationer på att kommande entreprenader kommer att kosta mer än tidigare beräknat.

Bakgrund

SVOA har ett stort ansvar utifrån lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus

SVOA är en av de viktigaste utförarna av åtgärdsförslagen i programmen. Från hittills framtagna lokala åtgärdsprogram (LÅP) i Stockholm och Huddinge ligger ett drygt 80-tal åtgärder för rening av samlat dagvatten på SVOA. Merparten är ytliga anläggningar som dammar och våtmarker men det föreslås också ett antal avsättningsmagasin under jord samt reningsanläggningar i sjöar. De flesta är bolagets direkta ansvar men en handfull utförs enligt avtal med Trafikkontoret. Ytterligare åtgärder kommer att tillkomma från LÅP som inte är beslutade.

Enligt avtalet med Trafikkontoret i Stockholms stad står dessutom SVOA för investering och drift av 35 mindre anläggningar utmed kommunala gator i Stockholms stad. För att vara kostnadseffektiva behöver åtgärderna oftast göras i samband med andra insatser av väghållare eller andra ledningsägare. En dialog har inletts med Trafikkontoret och Miljöförvaltningen för att sätta arbetsformerna för arbetet med den här typen av LÅP-åtgärder.

I programmen adresseras också SVOA:s ansvar för att göra åtgärder i ledningsnätet för att identifiera och minska olika typer av utsläpp av spillvatten i recipienterna. I och med avtalet med Trafikkontoret har bolaget även ett ansvar för att drift och underhåll av exempelvis rännstensbrunnar utförs på ett sätt som minimerar föroreningsspridning till recipienterna.

SVOA bistår också staden i arbetet att fälla bottensediment i sjöar och havsvikar för att fosfor i bottarna inte ska bidra till övergödningen. Finansieringen görs med skattemedel.

Mycket viktigt är också arbetet med att bevaka att tillkommande exploateringar och förändringar av markanvändningen inom SVOA:s verksamhetsområden inte orsakar en ökad belastning på recipienterna. Det görs främst med kommunernas dagvattenstrategier samt åtgärdsnivån för dagvatten och motsvarande.

Åtgärdstakt och budget sattes år 2020

SVOA:s styrelse godkände år 2020 en lägesredovisning för arbetet med de platsspecifika dagvattenreningsåtgärderna från LÅP (bilaga 1). Målet är att fem anläggningar per år färdigställs från år 2024.

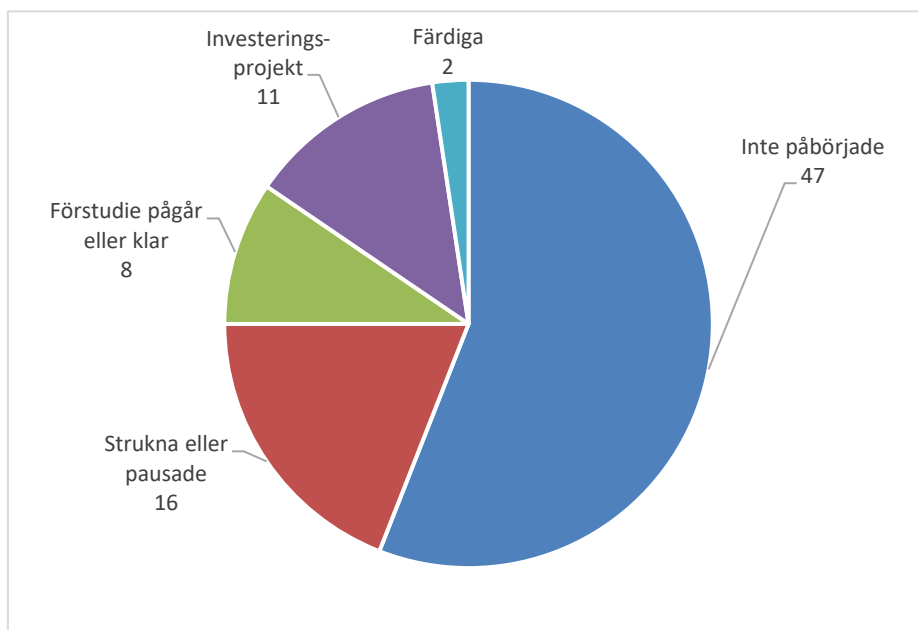
Den uppskattade totala investeringskostnaden för kända åtgärder beräknades i lägesredovisningen till mellan 1,5 och 2,5 miljarder kronor. Även underhållskostnader kommer att öka allteftersom anläggningar färdigställs. Enligt de schablonmässiga uträkningarna i respektive LÅP skulle samtliga platsspecifika åtgärder avskilja cirka 850 kg fosfor per år.

Ärendet

Vi beräknar att hålla åtgärdstakten

Av cirka 20 utredda platsspecifika LÅP-åtgärder har 13 lämnats till projektorganisationen för genomförande. Två åtgärder är färdigställda: upprustningen av skärmbassängen i Magelungen år 2020 och fördammen till Kyrkdammen i Huddinge år 2022.

Den satta åtgärdstakten på fem anläggningar per år från år 2024 kan hållas, förutsatt att personella resurser bibehålls på nuvarande nivå och investeringsmedel finns. På längre sikt är en förutsättning för fortsatt hög åtgärdstakt att samtliga föreslagna åtgärder från LÅP är genomförbara.

Figur 1: fördelning av åtgärderna i olika faser.

Kostnaden per åtgärd bedöms inte överstiga den uppskattade

Som underlag till kostnadsuppskattningarna av dagvattendammar i lägesredovisningen från år 2020 sattes en schablon på 6000 kronor per kvadratmeter dammyta. I de hittills godkända inriktnings- och genomförandebesluten för dammar ligger kvadratmeterkostnaden för större anläggningar under schablonen medan små anläggningar naturligt sett kan få en högre kostnad per ytenhet.

Under hösten har organisationen fått entreprenadanbud som visar på ökade entreprenadkostnader mot vad som tidigare planerats och beslutats. Det finns en risk att totalkostnaden ökar för LÅP-projekten. För att minimera risken pågår ett bolagsövergripande arbete inom organisationen där Investering-, Ledningsnät- och Finansavdelningen är involverade.

I figur 2 presenteras jämförelser i kostnadsuppskattningar för åtta LÅP-projekt, endast dammar för jämförelsens skull, och fem olika skeden. I bilaga 2 sammanställs kostnader och tidplan för LÅP-projekt under utredning samt pågående och avslutade investeringsprojekt.

Åtgärd	Recipient	Kommun	1. Lägesbeskrivning år 2020	2. Lokalt åtgärdsprogram	3. Inriktningsbeslut	4. Genomförandebeslut	5. Utfall
Fördamm Kyrkdammen	Trehörningen	Huddinge	34 200 000	18 400 000	9 000 000	29 000 000	16 000 000
Drevviken 8	Drevviken	Huddinge	7 476 000	11 000 000	10 200 000	11 000 000	-
Magelungen 6	Magelungen	Stockholm	10 908 000	21 500 000	7 600 000	11 000 000	-
Kräppladammarna	Magelungen	Stockholm	69 876 000	46 500 000	12 000 000	17 500 000	-
Bäverdalen	Magelungen	Stockholm	1 248 000	1 500 000	9 000 000	-	-
Farstakrossen	Forsån	Stockholm	2 652 000	15 500 000	10 300 000	-	-
Huddinge/Ågestav	Magelungen	Huddinge	11 202 000	7 000 000	11 600 000	-	-
Grimstadammen	Råcksta träsk	Stockholm	41 328 000	114 500 000	29 000 000	-	-

Figur 2: kostnadsuppskattning och utfall i olika skeden för åtta dagvattendammar. För samtliga har inriktningsbeslut fattats eller förväntas fattas, medan fyra har genomförandebeslut och ett har avslutats. Enbart kostnad för investeringsprojekten redovisas. I förstudieskedet kostar åtgärderna drygt 500 000 kronor per projekt.

Förklaring av de fem posterna i tabellen:

- 1. Uppskattad yta för de åtta åtgärderna har multiplicerats med 6 000, vilket är den antagna schablonen för dagvattendammar i lägesbeskrivningen från år 2020.*
- 2. Kostnadsuppskattningen från lokala åtgärdsprogram*
- 3. Total indikativ budget i inriktningsbeslut, inklusive planeringskostnad.*
- 4. Totalbudget i genomförandebeslut*
- 5. Projektets utfall*

Reningseffekter kan uppskattas i ett senare skede

När fler anläggningar färdigställs blir det möjligt att summera reningseffekter för SVOA:s åtgärder och att jämföra reningen i relation till åtgärdsbehovet i respektive vatten.

SLUT

Bilagor: Bilaga 1 Genomförande av åtgärder från Stockholms stads lokala åtgärdsprogram -
lägesredovisning till styrelsen 2020-06-11.
Bilaga 2 Lägesrapport LÄP-investeringsprojekt år 2022